

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені Бориса ГРІНЧЕНКА

Інститут філології

Кафедра української літератури і компаративістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та навчальної роботи



О. Б. Жильцов

2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РЕЦЕПЦІЯ БІБЛІ В УКРАЇНСЬКІЙ І СВІТОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ

спеціальності: 035 Філологія
освітнього рівня: другого (магістерського)
освітньої програми: Українська мова та література
спеціалізації: 035.01 Українська мова та література

Київ – 2018



Розробник: Луцюк Микола Володимирович, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри української літератури і компаративістики

Викладач: Луцюк Микола Володимирович, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри української літератури і компаративістики

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри української літератури і компаративістики

Протокол від 21 грудня 2018 року № 8
Завідувач кафедри української літератури і компаративістики
[підпис] (О.О. Бровко)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми

21 «22» 2019 р.

Гарант освітньої програми

[підпис]

Робочу програму перевірено «28» «12» 2019 р.

Заступник директора Інституту філології
з науково-методичної та навчальної роботи [підпис] (Л.І. Заяць)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р. протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р. протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р. протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р. протокол №__

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені Бориса ГРІНЧЕНКА

Інститут філології

Кафедра української літератури і компаративістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

_____ О. Б. Жильцов
«_____» _____ 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**РЕЦЕПЦІЯ БІБЛІЇ
В УКРАЇНСЬКІЙ І СВІТОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ**

спеціальності: 035 Філологія
освітнього рівня: другого (магістерського)
освітньої програми: Українська мова та література
спеціалізації: 035.01 Українська мова та література

Київ – 2018

Розробник: Луцюк Микола Володимирович, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри української літератури і компаративістики

Викладач: Луцюк Микола Володимирович, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри української літератури і компаративістики

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри української літератури і компаративістики

Протокол від ____ грудня 2018 року № ____
Завідувач кафедри української літератури і компаративістики
_____ (О.О. Бровко)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми

_____» 2019 р.

Гарант освітньої програми

Робочу програму перевірено «__» «_____» 2019 р.

Заступник директора Інституту філології
з науково-методичної та навчальної роботи _____ (Л.І. Заяць)

Пролонговано:

на 20 __/20 __ н.р. _____ (_____) «__» 20 __ р. протокол № __

на 20 __/20 __ н.р. _____ (_____) «__» 20 __ р. протокол № __

на 20 __/20 __ н.р. _____ (_____) «__» 20 __ р. протокол № __

на 20 __/20 __ н.р. _____ (_____) «__» 20 __ р. протокол № __

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання			
	денна		заочна	
Вид дисципліни	вибіркова			
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська			
Загальний обсяг кредитів / годин	5/150			
Курс	5, 6			
Семестр	10, 11			
Кількість змістових модулів з розподілом:	1	1	1	1
Обсяг кредитів	2	3	2	3
Обсяг годин, в тому числі:	60	90	60	90
Аудиторні	16	16	8	8
Модульний контроль	4	4	-	-
Семестровий контроль	-	30		30
Самостійна робота	40	40	52	52
Форма семестрового контролю	Екзамен			

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Рецепція Біблії в українській і світовій літературі» покликана формувати теоретичну базу філолога, тому **метою** її вивчення є розкрити роль Біблії як прецедентного тексту світової літератури, одного з головних джерел інтертекстуальності сучасного культурного простору, одного з найважливіших наряду з античною літературою витоків європейського письменства.

Головне **завдання** курсу полягає в тому, щоб сформувати у магістрантів розуміння функціонування біблійних сюжетів та образів, визначити принципи їхньої диференціації у національному літературознавчому дискурсі, побудови біблійного тексту, вміння інтерпретувати художній текст з позицій інтертекстуальності (ознайомлення з типологією біблійних мотивів, ремінісценцій та алюзій у світовій і українській літературі), виявляти специфіку рецепції

біблійного художнього спадку в естетичних пошуках світового і українського письменства.

Завданнями курсу є формування загальної **компетентності** - здатність удосконалювати і розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Виявляти глибокі знання і розуміння основних теоретичних дисципліни в обсязі, необхідному для розв'язання професійних науково-дослідних і науково-педагогічних завдань; мовознавчі та літературознавчі дисципліни в синхронії та діахронії; всіх розділів української мовознавчої науки й історії української літератури. Виявляти глибокі знання і розуміння основних теоретичних дисципліни в обсязі, необхідному для розв'язання професійних науково-дослідних і науково-педагогічних завдань; мовознавчі та літературознавчі дисципліни в синхронії та діахронії; всіх розділів української мовознавчої науки й історії української літератури.

Демонструвати глибокі знання з типології стилів (епохи, національних літератур, напрямків, шкіл, окремих письменників) і жанрів; знання традиційних сюжетів, образів і мотивів (міфологічних, легендарно-фольклорних, літературних, історичних, легендарно-церковних) у художніх літературах різних країн; базові знання з компаративної поезики. Усвідомлювати природу і сутність національних традицій у галузі літератури і мистецтва.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план для денної форми навчання

№	Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин за видами робіт					
			Аудиторна					Самостійна
			Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль I								
Рецепція Старого Завіту у світовій і українській літературі								
1	Біблія як метатекст європейської літератури. Образ Бога у ТаНаХу.	28	4	4			20	
2	Старозавітні мотиви і образи в європейській і українській літературі.	28	4	4			20	
	Модульний контроль	4						
<i>Разом</i>		60	8	8			40	
Змістовий модуль II								
Рецепція Нового Завіту у світовій і українській літературі								
3	Поетика текстів Нового Завіту. Образ Христа в Євангеліях.	28	4	4			20	
4	Новозавітні мотиви і образи в європейській і українській літературі.	28	4	4			20	
	Модульний контроль	4						
	Семестровий контроль	30						
<i>Разом</i>		90	8	8			40	
<i>Усього</i>		150	16	16			80	

Тематичний план для заочної форми навчання

№	Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин за видами робіт				
			Аудиторна				
			Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні
Змістовий модуль I							
Рецепція Старого Завіту у світовій і українській літературі							
1	Біблія як метатекст європейської літератури. Образ Бога у ТаНаХу.	30	2	2			26
2	Старозавітні мотиви і образи в європейській і українській літературі.	30	2	2			26
<i>Разом</i>		60	4	4			52
Змістовий модуль II							
Рецепція Нового Завіту у світовій і українській літературі							
3	Поетика текстів Нового Завіту. Образ Христа в Євангеліях.	30	2	2			26
4	Новозавітні мотиви і образи в європейській і українській літературі.	30	2	2			26
<i>Семестровий контроль</i>		30					
<i>Разом</i>		90	4	4			52
<i>Усього</i>		150	8	8			104

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Рецепція Старого Завіту у світовій і українській літературі

Лекція I. Біблія як метатекст європейської літератури. Образ Бога у ТаНаХу

Біблія як основа і метатекст християноцентричної культури. Еллінська і біблійна культури як два головних джерела європейської культури. Біблія як естетичний феномен і код світогляду європейця. Значення біблійної естетики і стилістики для європейської літератури.

Структура і жанровий склад ТаНаХу. Образ Бога. Єдиний Бог як надприродна вольова домінанта, чиста духовність і моральний Абсолют. Ідея Завіту і Виходу. Духовні концепти Тори. Духовні парадигми і поетика Книги Буття. Рецепція Тори у світовій літературі. Ліричні жанри у складі ТаНаХу.

Література: 1, 2, 3, 4, 12, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 33, 36, 37, 38

Лекція II. Старозавітні мотиви і образи в європейській і українській літературі

Рецепція Книги Буття у світовій літературі: «Шестидневи» у Отців Церкви, англосаксонський епос «Беовульф», трактат «Про Сутнісне і Єдине» П. делла Мірандоли, поема «Сім днів сотворення світу» Т. Тассо, епічна поема Д. Мільтона «Втрачений Рай», роман Г. Гріммельсгаузена «Цнотливий Йосиф», «Каїн» Д. Байрона, «Авель і Каїн» Ш. Бодлера, мотиви Книги Буття у ліриці Р.М. Рільке, роман Т. Манна «Йосиф і його брати», інтерпретація Книги Буття поетами Срібної доби.

Рецепція Книги Виходу: «Посланництво Мойсея» Ф. Шиллера, «Храм» В. Гюго, «Сповідь» Г. Гейне, роман М. Турньє «Слезар, Джерело і Куц», образ Мойсея в поемі І. Франка

Образ Давида у світовій літературі. Псалми в інтерпретації Тараса Шевченка. Переспів псалмів у новочасній українській поезії.

Література: 2, 3, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 20, 21, 22, 23, 25, 27, 28, 29, 30, 32, 34, 35, 36, 37, 38

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Рецепція Нового Завіту у світовій і українській літературі

Лекція III. Поетика текстів Нового Завіту. Образ Христа.

Новий Завіт і світова культура. Генеза текстів Нового Завіту і специфіка християнського світогляду. Структура і жанровий склад Нового Завіту. Специфіка жанрової форми і стилістики синоптичних Євангелій. Образ Ісуса Христа в синоптичних Євангеліях. Новозавітна дидактика і

апокаліптики і її вплив на європейську літературу
Література: 5, 6, 7, 8, 16, 18, 19, 31

Лекція IV. Новозавітні мотиви і образи в європейській і українській літературі

Новозавітні духовні концепти, образи і мотиви у європейській культурі. Патристична література. Рецепція новозавітних сюжетів у фольклорі і літературі Західної Європи. «Сповідь» Блаженного Августина. Євангельські алюзії у творчості Данте. Діяльність Кирила і Мефодія. Значення перекладів Біблії для становлення національних європейських мов. Переклади Святого Письма українською мовою. Поеми Д. Мільтона. Євангельські ремінісценції у «Фаусті» Й.-В. Гете. Біблія і творчість Г. Сковороди. Біблійні образи у творчості Лесі Українки. Еволюція образу Ісуса Христа в європейському романі XIX-XX ст. Трактатування євангельського сюжету у М. Булгакова. «Євангеліє від Ісуса» Ж. Сарамаго.

Література: 3, 5, 8, 9, 10, 11, 14, 31

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Денна форма

Вид діяльності студента	Максимальна к-ть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	4	4	4	4
Відвідування семінарських занять	1	4	4	4	4
Робота на семінарському занятті	10	4	40	4	40
Виконання завдань для самостійної роботи	10	2	20	2	20
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
<i>Разом</i>			93		93
Максимальна кількість балів: 186					
Розрахунок коефіцієнта: $138 : 60 = 3,1$					

Заочна форма

Вид діяльності студента	Максимальна к-ть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2
Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2
Робота на семінарському занятті	10	2	20	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	10	2	20	2	20
<i>Разом</i>			44		44
Максимальна кількість балів: 88					
Розрахунок коефіцієнта: $88 : 60 = 1,5$					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Змістовий модуль I

Рецепція Старого Завіту у світовій і українській літературі

Тема 1. Біблія як метатекст європейської літератури. Образ Бога у ТаНаХу

1. Дослідіть імена Бога в Танаху. Чому текст подає кілька імен Творця? Дослідіть дві оповіді про створення світу. Чим ви поясните невідповідності в сюжеті про креацію світу і людини? Які літературні засоби притаманні цим двом текстам?
2. Прослідкуйте еволюцію близнюкового міфу на прикладі текстів про Каїна і Авеля, Якова і Ісава та Йосифа і його братів.

Тема 2. Старозавітні мотиви і образи в європейській і українській літературі

1. Порівняйте поетичні переспіви Псалма 137 (Т. Шевченко, П. Куліш, О. Пчілка, С. Руданський, Я. Щоголів, І. Франко, Леся Українка, О. Олесь та ін.). Який головний мотив цих текстів?
2. Чим образ Франкового Мойсея суголосний образу Ф. Шиллера і в чому різниця підходу до трактування цього персонажу.

Змістовий модуль II

Рецепція Нового Завіту у світовій і українській літературі

Тема 3. Поетика текстів Нового Завіту. Образ Христа

1. Проаналізуйте сюжет чотирьох синоптичних Євангелій. На якій іпостасі Ісуса Христа акцентується розповідь? Які персонажі є спільними для чотирьох текстів і які окремишніми?
2. Порівняйте жанр апокаліпсису в ТаНаХу (Книга Даниїла) і в Новому Завіті (Одкровення Йоана Богослова). Що спільного і що відмінного у цих текстах?

Тема 4. Новозавітні мотиви і образи в європейській і українській літературі

1. Які тексти світової і української літератури відповідають канону Святого Письма, а які є неканонічними, «еретичними»?
2. Дослідіть використання образу Ісуса Христа у європейській і українській літературній традиції. Які тексти (образи) сучасної європейської і української літератури можна назвати христологічними?

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка – 10 балів.
2. Оцінюється самостійність формулювання опису літературознавчих теорій, їхнє розмаїття, необхідність і достатність використаних наукових джерел, навички проведення філологічного аналізу художнього (поетичного і прозового) тексту.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль здійснюється у письмовій формі та полягає в аналізованні художніх текстів, передбачених програмою.

Орієнтовний перелік питань модульного контролю

Модульний контроль 1

Напишіть есе на одну з тем:

- Старозавітні образи у запропонованому художньому тексті.
- Старозавітні алюзії у запропонованому художньому тексті.
- Старозавітні мотиви у запропонованому художньому тексті.
- Старозавітні ремінісценції у запропонованому художньому тексті.

Модульний контроль 2

Напишіть есе на одну з тем:

- Євангельські образи у запропонованому художньому тексті.
- Євангельські алюзії у запропонованому художньому тексті.
- Євангельські мотиви у запропонованому художньому тексті.
- Євангельські ремінісценції у запропонованому художньому тексті.

Вимоги до оформлення:

1. Слід дотримуватися рекомендованої структури письмової роботи в межах запропонованого жанрі.
2. Обсяг есе – 7 сторінок
Шифр 14, інтервал 1,5

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка – 25 балів.
2. Оцінюватимуться самостійність мислення, аргументованість тез, використання фактичного матеріалу.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Підсумковий контроль здійснюється у формі письмового іспиту (максимум 40 балів), що передбачає виконання двох типів завдань:

- 1) відповідь на ключові питання курсу (15 балів);
- 2) есе за темою з викладом власних суджень (25 балів), оцінюються самостійність міркування, повнота викладу теми, аргументованість висновків, зв'язність викладу.

До іспиту допускаються студенти, що набрали не менше 35 балів.

6.5. Орієнтовний перелік питань для підсумкового контролю

1. Давньоєврейська і антична культури – два головних джерела європейської літератури.
2. Феноменологічні особливості давньоєврейської літератури у контексті давніх літератур.
3. ТаНаХ як основа аврамістських релігій і юдеохристиянської цивілізації.
4. Структура і жанровий склад ТаНаХу.
5. Історичні умови формування канону ТаНаХа.
6. Історичний фон формування християнської літературної традиції. Кумранські тексти як з'єднувальна ланка між Старим і Новим Завітом.
7. Світоглядні основи ТаНаХа. Образ Бога. Ідеї Завіту.
8. Тора як єдиний релігійно-історичний епос.
9. Жанрова і композиційна специфіка Книги Буття. Найважливіші духовні парадигми Книги Буття і європейська література.
10. Специфіка біблійної антропogонії. Нове осмислення призначення людини.
11. Притча про гріхопадіння і її філософський сенс.
12. Притча про Каїна і Авеля як перший етап близнюкового міфу.
13. Міфологема про всесвітній потоп.
14. Епос про патріархів. Символіка образів Авраама, Ісаака і Якова.
15. Історія Йосифа як завершення еволюції близнюкового міфу.
16. Символіка Виходу в однойменній книзі.
17. Образ Мойсея і його вплив на світову і українську літературу.
18. Образ Давида як втілення Поезії. Рецепція образу Давида у світовій і українській літературі.
19. Образ Соломона як втілення Мудрості. Рецепція образу Соломона у світовій і українській літературі.
20. Філософсько-етична концепція пророків і специфіка жанру пророчих книг.
21. Поетика Книги псалмів і світова поетична традиція.
22. Поетика Пісні над Піснями і світова любовна лірика. Проблема множинності сенсів.
23. Філософська проблематика Книги Йова і подальша літературна традиція. Теодицея.
24. Книга Еклезіаста і її філософський сенс.
25. Жанр притчі в ТаНаХу. Притчі Соломона.
26. Жанр апокаліпсису в ТаНаХу. Книга Даниїла і її вплив на подальшу літературну традицію.
27. Генеза, духовно-етичний сенс і поетика текстів Нового Завіту.
28. Проповідь Ісуса і співставленні з фарисейським і есейським світоглядом.
29. Структура і жанровий склад Нового Завіту. Проблема авторства.
30. Концепція Боголюдства Ісуса і її відмінність від язичницької концепції людино-бога (героя).

31. Ісус Христос як втілене Слово (Логос). Ідея відкуплення людських гріхів, подолання смерті і Воскресіння як одна з ключових ідей Нового Завіту.
32. Наративні і гомілетичні (проповідницькі) елементи в Євангеліях.
33. Особливості літературної форми Євангелій. Стилiстичні і жанрові відмінності від форм грецької словесності.
34. Структура і філософський сенс євангельських притч.
35. Поняття «синоптичні Євангелія».
36. Євангеліє від Марка: архаїчність жанрової природи і стилю, сувора простота і лапідарність викладу
37. Євангеліє від Матвія: продовження логіки священної історії, месіанське вчення про Ісуса у формі східної дидактики, Нагорна проповідь як квінтесенція євангельської етики.
38. Євангеліє від Луки: життєпис Ісуса, поєднання ліризму і побутової достовірності, жіночі образи.
39. Євангеліє від Йоана: езотеричний сенс і символіка, життя Ісуса як саморозкриття світового сенсу (Логоса).
40. Образ Юди в Євангеліях: загадки, дискусії, різність інтерпретацій в релігійній і світській культурах.
41. Образ Йоана Хрестителя в євангельських текстах.
42. Жанрові і стильові особливості Діянй Апостолів. Приклади жанру «ма асе» (діяння), мартирологів і екземплум.
43. Діяння Апостолів: містична діалектика свободи, Любов як критерій усіх цінностей, утопія соціальної етики.
44. Специфіка образності новозавітного Апокаліпсису. Містичне осмислення історії.
45. Апокрифічні Євангелія: групи, жанрові особливості.
46. Новозавітні духовні концепти, образи і мотиви в літературі Середньовіччя. Патристика.
47. Новозавітні сюжети, образи і мотиви в давньоукраїнській літературі.
48. «Сповідь» і «Про місто Боже» Блаженного Августина.
49. Традиція літургійної і шкільної драми в європейській і українській літературі.
50. Рецепція новозавітних сюжетів, образів, мотивів в літературі європейського Ренесансу.
51. Рецепція новозавітних сюжетів, образів, мотивів в літературі Нового і Новітнього часів.
52. Рецепція образу Юди у світовій літературі.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно A	90–100
Дуже добре B	82–89
Добре C	75–81
Задовільно D	69–74
Достатньо E	60–68
Незадовільно FX	35–59
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу F	1–34

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «Рецепція Біблії в українській і світовій літературі»

Денна форма

Разом: 150 год., з них лекційних – 16 год., семінарські заняття – 16 год.,
підсумковий модульний контроль – 8 год.,
самостійна робота – 80 год.

Тиждень	I	II	III	IV
Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II	
Назва модуля	Рецепція Старого Завіту у світовій і українській літературі		Рецепція Нового Завіту у світовій і українській літературі	
Кількість балів за модуль	186 балів			
	93 бали		93 бали	
Лекції Дати	1	2	3	4
Теми лекцій	Біблія як метатекст європейської літератури. Образ Бога у ТаНаХу – 2 б.	Старозавітні мотиви і образи в європейській і українській літературі – 2 б.	Поетика текстів Нового Завіту. Образ Христа в Євангеліях – 2 б.	Новозавітні мотиви і образи в європейській і українській літературі – 2 б.
Теми семінарських занять	Біблія як метатекст європейської літератури. Образ Бога у ТаНаХу – 22 б.	Старозавітні мотиви і образи в європейській і українській літературі – 22 б.	Поетика текстів Нового Завіту. Образ Христа в Євангеліях – 22 б.	Новозавітні мотиви і образи в європейській і українській літературі – 22 б.
Самостійна робота	10 б.	10 б.	10 б.	10 б.
Види поточного контролю	МКР -1 (25 балів)		МКР - 2 (25 балів)	
Підсумковий контроль	Екзамен			

Заочна форма

**Разом: 150 год., з них лекційних – 8 год., семінарські заняття – 8 год.,
самостійна робота – 104 год.**

Тиждень	I	II	III	IV
Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II	
Назва модуля	Рецепція Старого Завіту у світовій і українській літературі		Рецепція Нового Завіту у світовій і українській літературі	
Кількість балів за модуль	88 балів			
	44 бали		44 бали	
Лекції Дати	1	2	3	4
Теми лекцій	Біблія як метатекст європейської літератури. Образ Бога у ТаНаХу – 1б.	Старозавітні мотиви і образи в європейській і українській літературі – 1б.	Поетика текстів Нового Завіту. Образ Христа в Євангеліях – 1б.	Новозавітні мотиви і образи в європейській і українській літературі – 1б.
Теми семінарських занять	Біблія як метатекст європейської літератури. Образ Бога у ТаНаХу – 11б.	Старозавітні мотиви і образи в європейській і українській літературі – 11б.	Поетика текстів Нового Завіту. Образ Христа в Євангеліях – 11б.	Новозавітні мотиви і образи в європейській і українській літературі – 11б.
Самостійна робота	10 б.	10 б.	10 б.	10 б.
	МКР -1 (25 балів)		МКР - 2 (25 балів)	
Підсумковий контроль	Екзамен			

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Переклади Біблії українською мовою

1. Біблія, або Книги Святого Письма Старого й Нового Заповіту / Пер. І. Огієнка. – К.: Видання Українського біблійного товариства, 1993.
2. Святе Письмо Старого та Нового Завіту / Пер. І. Хоменка. – Рим: Видавництво о. Василян, 1992.
3. Святе Письмо Старого та Нового Завіту / Пер. П. Куліша, І. Нечуя-Левицького, І. Пулюя. – Відень: Видання Британського біблійного товариства, 1903.

Основна література

1. Абрамович С. Біблія як форманта філологічної культури. – Чернівці, 2002.
2. Аверинцев, С. С. Древнееврейская литература / С. С. Аверинцев // История всемирной литературы: в 9 т. – М., 1983. Т. 1. – С. 273-302.
3. Аверинцев, С. С. Истоки и развитие раннехристианской литературы / С. С. Аверинцев // История всемирной литературы: в 9 т. – М., 1983. Т. 1. – С. 501-515.
4. Аверинцев, С. С. Иудаистическая мифология / С. С. Аверинцев // Мифы народов мира: энциклопедия: в 2 т. – М., 1991. Т. 1. – С. 598-604.
5. Аверинцев, С. С. София Логос: Словарь / С. С. Аверинцев – К., 2000.
6. Аверинцев, С. С. Собр. соч. Переводы: Евангелие от Матфея; Евангелие от Марка; Евангелие от Луки; Книга Иова; Псалмы Давидовы / С. С. Аверинцев; под ред. Н. П. Аверинцевой, К. Б. Сигова. – К., 2004.
7. Аверинцев, С. С. Христианская мифология / С. С. Аверинцев // Мифы народов мира: энциклопедия: в 2 т. Т. 2. М., 1992. С. 598-604.
8. Бетко І. Біблійні сюжети і мотиви в українській поезії кінця ХІХ – початку ХХ століття. – К., 1993.
9. Біблія як інтертекст світової літератури: Колективна монографія. – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2011. – 428 с.
10. Мень, А. В. Библия и литература / А. В. Мень. – М., 2002.
11. Нямцу А. Sacrum і Біблія в українській літературі. – Lublin: Ingvar, 2008.
12. Синило, Г. В. Древние литературы Ближнего Востока и мир ТаНаХа (Ветхого Завета) / Г. В. Синило. – М.: Флинта; МПСИ, 2008.
13. Синило, Г. В. Танах и мировая поэзия / Г. В. Синило. – Минск: Экономпресс, 2009.
14. Сулима В. Біблія і українська література: Навч. посібник. – К.: Освіта, 1998. – 400 с.

Додаткова література

15. Айзенштадт, Ш. Пророки. Их эпоха и социальное учение / Ш. Айзенштадт / пер. с англ. Т. Гвоздюкевич под ред. Н. Голубева; общ. ред. К. Бурмистрова. – М., 2004. («Памятники общественно-исторической мысли»).
16. Амусин, И. Д. Кумранская община / И. Д. Амусин. – М., 1983.
17. Библия: Литературные и лингвистические исследования. Вып. 13 / отв. ред. С. В. Лёзов, С. В. Тищенко. – М., 1999.
18. Браунриг, Р. Кто есть кто в Новом завете: пер. с англ. / Р. Браунриг. – М., 1998.
19. Вайс, М. Библия и современное литературоведение: Метод целостной интерпретации / М. Вайс. – Иерусалим; М., 2001. («Библиотека Judaica»).
20. Вейнберг, Й. Введение в Танах: в 4 ч. Ч. I II. Пространство и время Танаха. Пятикнижие через испытания к свершению / Й. Вейнберг. – Иерусалим-М., 2002. («Библиотека Judaica»).
21. Вейнберг, Й. Введение в Танах: в 4 ч. Ч. III. Пророки / Й. Вейнберг – Иерусалим-М., 2003.
22. Вейнберг, Й. Введение в Танах: в 4 ч. Ч. IV. Писания / Й. Вейнберг – Иерусалим-М., 2005.
23. Грейвс, Р. Иудейские мифы. Книга Бытия: пер. с англ. / Р. Грейвс, Р. Патай. – Екатеринбург, 2005. («Bibliotheca mythologica»).
24. Луцюк М.В. Юлія Кристева: Читати Біблію / Синопис: текст, контекст, медіа, 2016, № 1(13) – Електронний ресурс – Режим доступу: <http://synopsis.kubg.edu.ua/index.php/synopsis/article/view/179>
25. Луцюк М.В. Старозавітні пророцькі книги // Гуманітарна освіта в технічних вищих навч. закладах. Зб. наук. праць. Вип. 1. – К., 2002. – С. 171–181.
26. Луцюк М.В. Філологічні аспекти вивчення Біблії // Гуманітарна освіта в технічному університеті: проблеми та перспективи / М-ли міжн. наук.-практ. конференції. – К., 2001. – С. 81–86.
27. Луцюк М.В. Феномен давньосхідного пророцтва у контексті ТаНаХу/ Синопис: текст, контекст, медіа, 2014, № 1 (5) – Електронний ресурс – Режим доступу: <http://synopsis.kubg.edu.ua/index.php/synopsis/article/view/75/66>
28. Луцюк М.В. Феномен старозавітної премудрості у контексті давньосхідних літератур / Синопис: текст, контекст, медіа, 2013, № 1 – Електронний ресурс – Режим доступу: <http://synopsis.kubg.edu.ua/index.php/synopsis/article/view/14/9>
29. Луцюк М.В. Біблійна тілесність в контексті давньосхідних міфічних уявлень / Мова і культура. Вип. 19. Т. IV (184). – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго. – С. 41-50.
30. Луцюк М.В. Еволюція близнюкового міфу у давньосхідній традиції / Синопис: текст, контекст, медіа, 2015, № 3(11) – Електронний ресурс

<http://synopsis.kubg.edu.ua/index.php/synopsis/article/view/157>

31. Нямцу, А. Е. Новый Завет и мировая литература / А. Е. Нямцу. Черновцы, 1993.
32. Рижский, М. И. Библейские пророки и библейские пророчества / М. И. Рижский. М., 1987.
33. Тантлевский, И. Р. Введение в Пятикнижие / И. Р. Тантлевский. М., 2000. («Project Judaica»).
34. Тов, Э. Текстология Ветхого Завета: пер. с англ. / Э. Тов. М., 2001.
35. Фрейденберг, О. М. Миф и литература Древности / О. М. Фрейденберг. – М., 1978.
36. Фрэзер, Дж. Золотая ветвь: пер. с англ. / Дж. Фрэзер. – М., 1984.
37. Фрэзер, Дж. Фольклор в Ветхом Завете: пер. с англ. / Дж. Фрэзер. – М., 1989.
38. Щедровицкий, Д. В. Введение в Ветхий Завет: в 8 т. – М., 1994

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль I

Рецепція Старого Завіту у світовій і українській літературі

Семинар 1. Біблія як метатекст європейської літератури. Образ Бога у ТаНаХу - 4 год.

1. Літературознавча дефініція «поезія».
2. Історія становлення та розвитку поезії як особливого типу словесної діяльності людини.
3. Поезія і міфологічна свідомість.

Література:

1. Літературознавчий словник-довідник Nota bene (За ред. Гром'яка Р.Т., Коваліва Ю.І., Теремка В.І.). – К., 1997. – 749 с.
2. Ткаченко А. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства: Підручник для студентів гуманітарних спеціальностей вищих навчальних закладів. – 2-е вид., випр. і доповн. – К.: ВПЦ “Київський університет”, 2003. – 448 с.
3. Тимофеев Л.И. Слово в стихе. - М., 1982.
4. Тынянов Ю. Проблема стихотворного языка. Статьи. - М., 1965; Теснота стихотворного ряда // Русская литература. -1965.-№3;
5. Эткинд Е. Разговор о стихах / Е.Эткинд. – М., 1979. – 238с.

Семинар 2. Старозавітні мотиви і образи в європейській і українській літературі – 4 год.

1. Поезія і проза як два основні типи словесної творчості.
2. Ліричний та епічний типи мислення.
3. Розмаїття форм взаємодії поезії і прози.

Література:

1. Літературознавчий словник-довідник Nota bene (За ред. Гром'яка Р.Т., Коваліва Ю.І., Теремка В.І.). – К., 1997. – 749 с.
2. Ткаченко А. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства: Підручник для студентів гуманітарних спеціальностей вищих навчальних закладів. – 2-е вид., випр. і доповн. – К.: ВПЦ “Київський університет”, 2003. – 448 с.
3. Качуровський Ігор. Генерика і архітектоніка. – К.: Києво-Могилянська академія. – 377с.

Змістовий модуль II

Рецепція Нового Завіту у світовій і українській літературі

Семинар 3. Поетика текстів Нового Завіту. Образ Христа – 4 год.

1. Денотативний / конотативний слововжиток у поезії: особливості, функції.
2. Типи метафори в поетичному тексті.
3. Прості та розгорнуті порівняння.

Література:

1. Денисюк І. Українська новелістика кінця XIX – початку XX століття. – К., 1989.
2. Качуровський І. Основи аналізу мовних форм (стилістика). Фігури і тропи. – Мюнхен–Київ, 1995. – 236 с.;
3. Літературознавчий словник-довідник *Nota bene* (За ред. Гром'яка Р.Т., Коваліва Ю.І., Теремка В.І.). – К., 1997. – 749 с.
4. Ткаченко А. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства: Підручник для студентів гуманітарних спеціальностей вищих навчальних закладів. – 2-е вид., випр. і доповн. – К.: ВПЦ “Київський університет”, 2003. – 448 с.

Семинар 4. Новозавітні мотиви і образи в європейській і українській літературі – 4 год.

1. Специфіка поетичного синтаксису порівняно із загальномовним.
2. Фактори творення поетичної інтонації.
3. Основні принципи фонічної організації поетичного тексту.

Література:

1. Жирмунський В. Теория стиха. – Ленинград, 1975. – 664 с.
2. Качуровський І. Основи аналізу мовних форм (стилістика). Фігури і тропи. – Мюнхен–Київ, 1995. – 236 с.
3. Літературознавчий словник-довідник *Nota bene* (За ред. Гром'яка Р.Т., Коваліва Ю.І., Теремка В.І.). – К., 1997. – 749 с.
4. Ткаченко А. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства: Підручник для студентів гуманітарних спеціальностей вищих навчальних закладів. – 2-е вид., випр. і доповн. – К.: ВПЦ “Київський університет”, 2003. – 448 с.